
UK nejlepší školou na světě?

UK nejlepší školou na světě?

4.10.2010, rubrika: Manažerský panel, strana: 27, autor: RADEK ŠPICAR

Podle nedávno zveřejněného žebříčku QS World University Ranking ztratil Harvard svou tradiční pozici nejlepší vysoké školy světa. Trůn se přestěhoval do Evropy a žezlo převzala univerzita v Cambridge. Přitom to není tak dávno, kdy se potácela hluboko v poli poražených. Dlouhá a bolestivá transformace, která Cambridge přivedla až na vrchol, vstoupila do dějin jako takzvaný cambridgeský fenomén.

Univerzita v 60. letech přišla o státní finance, její kvalita upadala a poznatky se jí nedařilo přenášet do praxe. Zachránil ji nápad biologa a podnikatele sira Johna Bradfielda z Trinity College. Spočíval v co nejtěsnějším propojení univerzity se světem byznysu. V rámci tohoto procesu Cambridge zreformovala styl řízení, navázala spolupráci s domácími i nadnárodními podniky a sama založila několik společností zaměřených na ochranu duševního vlastnictví a transfer technologií. Když s tím univerzita začala, měla takových „spin-off“ firem 25. Dnes jich má přes 250. Podniky přinesly peníze, ty zase přilákaly špičkové profesory a za těmi z celého světa přišli nejlepší studenti. Výsledkem bylo letošní prvenství.

Současné problémy českého vysokého školství nejsou nepodobné těm, které prožila Cambridge před 40 lety. I nám by pomohla intenzivnější spolupráce vysokých škol s průmyslem.

Té se v Česku ale bohužel příliš nedaří. Před lety si to uvědomila i vláda a v Bílé knize terciárního vzdělávání poměrně přesně popsala příčiny a navrhla řešení, mimo jiné změnu způsobu řízení univerzit. Doporučila metody, jak zjednodušit přístup odborníků z praxe do výuky a efektivně získávat finance pro rozvoj škol ze soukromých zdrojů. Domácí univerzity se proti těmto návrhům postavily tak zuřivě, že politici rychle ztratili odvahu reformu provést. Jako obvykle zůstalo vše jen na papíře.

Když jsem o tom všem nedávno vyprávěl kolegům v Cambridge, nabádali mne k větší trpělivosti. Poukazovali na to, že jim trvala transformace téměř dvě generace, a že pokud se Karlova univerzita pustí do potřebných reforem, má šanci být jednou také nejlepší na světě. Asi mají pravdu, ale obávám se, že i dvě generace by byly v tomto případě málo. Už kvůli tomu, že pro naši nejúspěšnější univerzitu by postup na první místo znamenal skok o rovných 267 příček. *